

VIDAR WERNØE
ADMINISTRERENDE DIREKTØR I
ELEKTRONIKKONSULT AB, STOCKHOLM

KRONIKK

Et Norge uten elektronikk fra nyttår?

STATENS FORURENSNINGSTILSYN (SFT) har på regjeringens oppdrag tatt frem et forslag til nye direktiv som skulle medføre at import, produksjon og eksport av konsumentelektronikk skulle bli forbudt fra nyttår.

Norges rød/grønne regjering har store ambisjoner og vil gå foran på miljøområdet. En sympatisk tanke! Men når regjeringen nå ønsker å fjerne flere substanser fra elektronikkproduktene, blottlegges uvitenheten! SFT sier i sitt forslag at «Vi mener vi kjenner til hovedbruksområdene for alle stoffene, men at det kan finnes spesielle bruksområder vi ikke kjenner til».

SOM MILJØANSVARLIG og styremedlem i Svenska Elektronikindustriföreningen har jeg hatt kontakt med det svenske Miljødepartement. Kunnskapen om elektronikk har der nesten vært lik null. For elektronikkbransjen er det tydelig og klart hvordan bransjen er strukturert. Det er det ikke nødvendigvis for våre myndigheter. Det som bransjen ser på som selvfølgeligheter, dvs. at et produkt kan omfatte tusentall komponenter og detaljer fra mange, mange leverandører langt borte fra Norge, er kanskje ikke en selvfølge for våre myndigheter.

FOR NORSKE BEDRIFTER som utvikler og selger elektronikkprodukter, kommer en ny lov til å gi store problemer! Bedriftens konstruktører kan i dag relativt enkelt konstruere slik at løvverket etterleves. Når nå nye stoffer er tenkt forbudt, oppstår problemet: Det finnes ingen komplett innholdsangivelse på de komponenter som benyttes i konstruksjonen! Man kan spørre seg om de internasjonale komponentprodusentene i for eksempel Asia vil legge ned ressurser på å spesifisere dette kun for den norske markedet. Man snakker her om flere millioner ulike komponenter! I de fleste tilfeller vil den norske konstruktøren komme til kort og bedriften gjøre seg skyldig i lovbrudd.

For norske elektronikkprodusenter kommer det til å bli umulig å ikke bryte loven. De kjøper komponenter og deler som deres kunder har spesifisert skal finnes i produktene. Hvordan skal de forsikre seg om at ikke forbudte stoffer finnes i produktet?

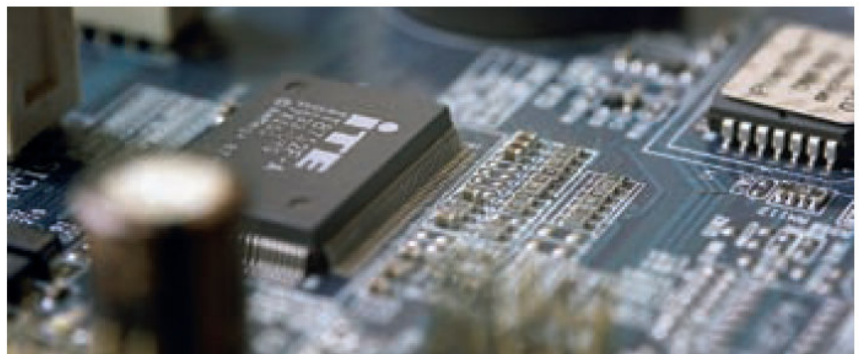

FOTO: OULOUREX.COM

IMPORTØRER AV KONSUMENTELEKTRONIKK kan bli enda verre stilt: Det meste av den konsumentelektronikk som selges i Norge er produsert i Asia. SFTs lovforslag innebærer i sin konsekvens at detaljhandelen må skaffe seg detaljerte innholdsspesifikasjoner på alle produkters bestanddeler. Inneholder de forbudte stoffer, får de ikke selges. Alternativt må produsentene lage spesialvarianter for det norske markedet.

Siden dagens elektronikkprodukter inneholder stoffer som ikke uten videre lar seg erstatte med andre, kommer Norge fra årsskiftet til å bli elektronikkfritt! Det er neppe realistisk å tro at de store asiatiske elektronikkprodusentene vil eller har mulighet for å lage spesialvarianter av TV, mobiltelefoner eller datamaskiner for det lille norske markedet.

I 2006 innførte EU RoHS-direktivet (Restriction of Hazardous Substances) som regulerer miljøgifter i elektronikk. Gjennom harmoniseringen har industrien globalt lyktes i få bort flere miljøbelastende stoffer. Som varm miljøvenn deler jeg våre myndigheter og politikeres ønske og ambisjon om å fase ut ytterligere stoffer som ansees miljøbelastende. Det vanskelige blir når Norge skal prøve å framstå som best i klassen. Ensidige forbud på globale markeder kommer alltid til å føre til store konsekvenser for norske konsumenter og arbeidsplasser hvis de skal etterleves. Det ville være betydelig bedre om Norge kunne få med seg EU på toget. Innføringen av RoHS-direktivet har med all tydelighet vist verdien av globalt samarbeid og harmoniserte regler på dette miljøområdet.

«Siden dagens elektronikkprodukter inneholder stoffer som ikke uten videre lar seg erstatte med andre, kommer Norge fra årsskiftet til å bli elektronikkfritt!»